

Lietuvos bankui

2026 m. rugpjūčio 19 d. Nr. S-104

prieziura@lb.lt

Siunčiama el. paštu

DĖL LIETUVOS BANKO VALDYBOS NUTARIMŲ PAKEITIMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Fintech asociacija susipažino su Lietuvos banko TAIS informacinėje sistemoje 2026 m. liepos 28 d. derinimui pateiktais Lietuvos banko valdybos nutarimo „Dėl Lietuvos banko valdybos 2018 m. liepos 10 d. nutarimo Nr. 03-126 „Dėl Baudų apskaičiavimo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ ir Lietuvos banko valdybos nutarimo „Dėl Lietuvos banko valdybos 2020 m. lapkričio 26 d. nutarimo Nr. 03-175 „Dėl Teisės akto pažeidimo pripažinimo mažareikšmiu tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektais, TAIS Reg. Nr. 26-10379, ir teikia pastabas.

Pridedama. Pastabų ir pasiūlymų forma, 11 lapų.

Administracijos direktorė

Greta Ranonytė

Vaida Ražanauskė, vaida@lfa.lt, +37062053502

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ TEIKIMO FORMA

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata, kurią siūloma keisti (straipsnio, punkto, papunkčio Nr.)	Argumentai, motyvai, kodėl siūloma keisti	Siūlomas nuostatos tekstas
Dėl Baudų apskaičiavimo aprašo, patvirtinto Lietuvos banko valdybos 2018 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. 03-126, išdėstymo nauja redakcija			
1	Aprašo 2 punktas: 2. Nustatyti, kad iki šio nutarimo įsigaliojimo pradėtoms, bet nebaigtoms poveikio priemonių taikymo procedūroms taikomos iki šio nutarimo įsigaliojimo galiojusio teisinio reguliavimo nuostatos.	Projekte nustatyta, kad iki nutarimo įsigaliojimo pradėtoms, bet nebaigtoms poveikio priemonių taikymo procedūroms visais atvejais taikomos ankstesnio teisinio reguliavimo nuostatos. Tačiau naujasis reguliavimas daugeliu aspektų gali pagerinti asmens padėtį (nustatomi aiškesni pažeidimo sunkumo vertinimo kriterijai, individualizuojamas aplinkybių poveikis baudos dydžiui, o mažareikšmio pažeidimo atveju imperatyviai numatoma netaikyti poveikio priemonės). Atsižvelgiant į švelnesnio teisinio reguliavimo taikymo (lex mitior) principą (analogiškai įtvirtintą ANK ir pripažįstamą Konstitucinio Teismo praktikoje administracinio pobūdžio sankcijų kontekste), besąlyginis ankstesnio reguliavimo taikymas galėtų pabloginti asmenų, kurių atžvilgiu procedūros pradėtos iki nutarimo įsigaliojimo, padėtį.	Aprašo 2 punktas: 2. Nustatyti, kad iki šio nutarimo įsigaliojimo pradėtoms, bet nebaigtoms poveikio priemonių taikymo procedūroms taikomos iki šio nutarimo įsigaliojimo galiojusio teisinio reguliavimo nuostatos, išskyrus atvejus, kai šiuo nutarimu patvirtinto Baudų apskaičiavimo aprašo nuostatos yra palankesnės asmeniui, kuriam taikoma poveikio priemonė.
2	Aprašo 8 punktas: 8. Pažeidimas vienai iš Aprašo 7 punkte nurodytų kategorijų priskiriamas atsižvelgiant į Aprašo 1 priede nurodytus pažeidimo sunkumą apibūdinančius požymius ir įvertinant konkretaus pažeidimo trukmę. Pažeidimas priskiriamas tai sunkumo kategorijai, kurios požymius labiausiai atitinka. Konkretaus pažeidimo trukmė vertinama, atsižvelgiant į tai, kokią reikšmę ji, įvertinus pažeidimo pobūdį, turėjo pažeidimo sukeltai rizikai ir (ar) kilusiems padariniams bei pažeidimo mastui. Kitiems pažeidimo sunkumo požymiams esant panašioms, ilgesnė pažeidimo trukmė įprastai laikoma	1 priede pažeidimo sunkumas vertinamas pagal kelis savarankiškus požymius – pažeidimo pobūdį, sukeltą riziką ir (ar) padarinius bei pažeidimo mastą, tačiau nenustatyta aiški taisyklė, kaip pažeidimas priskiriamas sunkumo kategorijai, kai pagal skirtingus požymius jis atitinka skirtingas kategorijas. Formuluoant „priskiriamas tai sunkumo kategorijai, kurios požymius labiausiai atitinka“ palieka plačią vertinimo diskreciją ir neužtikrina pakankamo baudos apskaičiavimo nuspėjamumo bei sudaro sąlygas panašias faktines aplinkybes Lietuvos banko atsakingiems darbuotojams vertinti skirtingai pagal savo supratimą. Be to, pagal 8 punktą pažeidimo trukmė jau vertinama nustatant sunkumo kategoriją, todėl turėtų būti užtikrinta, kad trukmė ir kitos šiame etape įvertintos aplinkybės nebūtų pakartotinai naudojamos baudos dydžiui didinti vėlesniais etapais. Priešingu atveju kyla tos pačios	Aprašo 8 punktas: 8. Pažeidimas vienai iš Aprašo 7 punkte nurodytų kategorijų priskiriamas atsižvelgiant į Aprašo 1 priede nurodytus pažeidimo sunkumą apibūdinančius požymius ir įvertinant konkretaus pažeidimo trukmę. Pažeidimas priskiriamas tai sunkumo kategorijai, kurios požymius labiausiai atitinka. Jeigu pagal pažeidimo pobūdį ir pagal pažeidimo sukeltą riziką ir (ar) kilusius padarinius bei pažeidimo mastą pažeidimas atitinka skirtingas sunkumo kategorijas, pažeidimas priskiriamas žemesnei iš jų, išskyrus atvejus, kai Lietuvos bankas sprendime motyvuotai pagrindžia jo priskyrimą aukštesnei sunkumo kategorijai.

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ TEIKIMO FORMA

	didesnį pažeidimo pavojingumą pagrindžiančia aplinkybe.	aplinkybės dvigubo įvertinimo ir neproporcingo jos poveikio galutiniam baudos dydžiui rizika.	Konkreto pažeidimo trukmė vertinama, atsižvelgiant į tai, kokią reikšmę ji, įvertinus pažeidimo pobūdį, turėjo pažeidimo sukeltai rizikai ir (ar) kilusiems padariniams bei pažeidimo mastui. Kitiems pažeidimo sunkumo požymiams esant panašioms, ilgesnė pažeidimo trukmė įprastai laikoma didesnį pažeidimo pavojingumą pagrindžiančia aplinkybe. Vertinant tęstinio ar sisteminio pobūdžio pažeidimo trukmę ir jos reikšmę pažeidimo pavojingumui, atsižvelgiama į tai, kada pažeidimas galėjo būti pagrįstai nustatytas, taip pat į asmens veiksmus jį nustatant ir nutraukiant. Aplinkybės, į kurias buvo atsižvelgta priskiriant pažeidimą atitinkamai sunkumo kategorijai, pakartotinai nevertinamos kaip pagrindas didinti baudos dydį kitais baudos apskaičiavimo etapais.
3	Aprašo 10.3. papunktis: 10.3. jeigu pažeidimo padarymu įtariamas juridinis asmuo yra patronuojančioji įmonė arba priklauso patronuojančiajai įmonei, nustatant tokiam juridiniam asmeniui skiriamos baudos dydį skaičiuojamos to juridinio asmens rengiamose konsoliduotose finansinėse ataskaitose nurodytos arba patronuojančiosios įmonės, kuriai priklauso įtariamas juridinis asmuo ir kuri turi buveinę Lietuvos Respublikoje, bendrosios metinės pajamos arba, jeigu tokios patronuojančiosios įmonės nėra, paties pažeidimo padarymu įtariamo	Palyginti su galiojančio Aprašo 8.3 papunkčiu, projekte bendrųjų metinių pajamų bazė išplėsta – be patronuojančiosios įmonės pajamų, papildomai nurodomos ir paties juridinio asmens konsoliduotose finansinėse ataskaitose nurodytos pajamos. Kai konsoliduotos arba patronuojančiosios įmonės pajamos reikšmingai viršija paties pažeidimą padariusio juridinio asmens pajamas, tai gali lemti neproporcingai didelę baudos apskaičiavimo bazę, ypač kai pažeidimas susijęs išimtinai su konkreto juridinio asmens veikla ir neturi ryšio su kitų grupės įmonių veikla. Projekto 26.2 papunktyje numatyta korekcija šią riziką iš dalies įvertina, tačiau ji taikoma tik trečiuoju baudos apskaičiavimo etapu, individualiai įvertinus konkreto atvejo aplinkybes. Siekiant didesnio baudos apskaičiavimo proporcingumo ir nuspėjamumo, tikslinga	Papildyti 10.3. papunktį: <...> Kai pažeidimas susijęs išimtinai su pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens veikla ir nėra susijęs su kitų grupės įmonių veikla, grupės lygmeniu priimtais sprendimais ar bendrai naudojamomis sistemomis, nustatant baudos dydį remiamasi pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens bendrosiomis metinėmis pajamomis<...>.

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ TEIKIMO FORMA

	juridinio asmens bendrosios metinės pajamos. Jeigu toks bendrųjų metinių pajamų skaičiavimas nesuderinamas su Aprašo 2 punkte nurodytais tikslais, nustatant pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens, kuris priklauso patronuojančiai įmonei, skiriamos baudos dydį skaičiuojamos pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens pagrindinės patronuojančiosios įmonės, turinčios buveinę užsienio valstybėje, įskaitant kitas Europos Sąjungos valstybes nares, bendrosios metinės pajamos.	jau nustatant baudos apskaičiavimo bazę aiškiau atsižvelgti į pažeidimo ryšį su grupės veikla..	
4	Aprašo 14 punktas: 14. Antruoju etapu vertinamos Lietuvos banko įstatymo 43 ³ straipsnio 8 dalyje nurodytos atsakomybę lengvinančios aplinkybės ir 43 ³ straipsnio 9 dalyje nurodytos atsakomybę sunkinančios aplinkybės ir kitos, atsižvelgiant į Lietuvos banko įstatymo 43 ³ straipsnio 7 dalies nuostatas, nustatytos asmens padėtį gerinančios arba asmens padėtį bloginančios aplinkybės.	Lietuvos banko įstatymo 43(3) straipsnio 7 dalies 3 punktas įpareigoja, parenkant poveikio priemonę ir jos dydį, atsižvelgti į juridinio asmens kaltę bei fizinio asmens kaltės formą ir rūšį. Projekte kaltės įtaka baudos dydžiui nėra pakankamai aiškiai reglamentuota: nors 14 punkte bendrai numatyta, kad antruoju etapu atsižvelgiama į Lietuvos banko įstatymo 43 ³ straipsnio 7 dalyje nurodytas aplinkybes, nėra aiškiai nustatyta, kaip juridinio asmens kaltė bei fizinio asmens kaltės forma ir rūšis gali veikti baudos dydį asmens naudai ar nenaudai. Atsižvelgiant į tai, tikslinga numatyti, kad kaltė vertinama abiem kryptimis – kaip aplinkybė, galinti tiek mažinti, tiek didinti bazinį baudos dydį, kartu užtikrinant, kad tos pačios kaltę apibūdinančios aplinkybės nebūtų vertinamos pakartotinai.	Papildyti Aprašo 14 punktą: <...> Antruoju etapu taip pat atskirai įvertinama juridinio asmens kaltė, fizinio asmens kaltės forma ir rūšis bei jų reikšmė baudos dydžiui. Atsižvelgiant į kaltės pobūdį ir laipsnį, ši aplinkybė gali būti vertinama kaip asmens padėtį gerinanti arba bloginanti aplinkybė ir atitinkamai mažinti arba didinti bazinį baudos dydį, jeigu tos pačios kaltę apibūdinančios aplinkybės nebuvo įvertintos kitu pagrindu.<...>
5	Aprašo II skyriaus antrasis skirsnis	Galiojančio Baudų apskaičiavimo aprašo 16 punkte nustatyta, kad į sunkinančias ir asmens padėtį bloginančias aplinkybes neatsižvelgiama, jeigu jos yra pažeidimą kvalifikuojančios aplinkybės arba jeigu į jas jau buvo atsižvelgta nustatant bazinį baudos dydį. Projekte šios apsaugos nebelieka, nors pirmuoju baudos apskaičiavimo etapu jau vertinamas pažeidimo pobūdis, mastas, padariniai	Papildyti Aprašo II skyriaus antrąjį skirsnį nauju punktu: 24. Į Aprašo 21 ir 22 punktuose nurodytas aplinkybes neatsižvelgiama, jeigu jos yra pažeidimą kvalifikuojančios aplinkybės arba jeigu į jas buvo atsižvelgta nustatant bazinį baudos dydį.“

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ TEIKIMO FORMA

		ir trukmė. Dėl to ta pati faktinė aplinkybė gali būti įvertinta du kartus – pirmuoju etapu nustatant sunkesnę pažeidimo kategoriją, o antruoju – papildomai didinant bazinį baudos dydį. Atsakių galiojančiame Apraše įtvirtintos apsaugos nuo pakartotinio tų pačių aplinkybių vertinimo, didėja neproporcingo jų poveikio galutiniam baudos dydžiui rizika.	
6	Aprašo 17.3. papunktis: 17.3. asmuo, įtariamas teisės akto pažeidimo padarymu, jį nutraukia ar imasi veiksmingų priemonių jam nutraukti ar, kad ateityje nebebūtų galima padaryti tokio paties ar panašaus pobūdžio pažeidimo. Ši aplinkybė turi reikšmę baudos dydžio mažinimui tik tada, kai atitinkamų priemonių imamasi ne Lietuvos banko nurodymu, o paties asmens iniciatyva;	Nuostata, kad pažeidimo nutraukimas ar jo pašalinimo priemonės turi reikšmę baudos mažinimui tik tada, kai jų imamasi paties asmens iniciatyva, reiškia, kad patikrinimo metu ar Lietuvos banko nurodymu operatyviai ir visapusiškai pašalinti pažeidimai neturėtų jokios teigiamos įtakos baudos dydžiui. Tai mažina paskatą kuo greičiau pašalinti nustatytus trūkumus. Tikslinga išlaikyti didesnę reikšmę savo iniciatyva atliktiems veiksams, tačiau kartu numatyti galimybę mažesne apimtimi įvertinti ir operatyvų bei visapusišką pažeidimo pašalinimą patikrinimo metu ar vykdant Lietuvos banko nurodymus. Toks reguliavimas derėtų ir su Aprašo 20 punkte įtvirtintu veiksmų atlikimo laiko bei jų reikšmingumo diferencijavimu.	Aprašo 17.3. papunktis: 17.3. asmuo, įtariamas teisės akto pažeidimo padarymu, jį nutraukia ar imasi veiksmingų priemonių jam nutraukti ar, kad ateityje nebebūtų galima padaryti tokio paties ar panašaus pobūdžio pažeidimo. Didesnę reikšmę baudos dydžio mažinimui turi priemonės, kurių asmuo imasi savo iniciatyva nepriklausomai nuo to, ar tai susiję ar ne su Lietuvos banku atliekamu patikrinimu.;
7	Aprašo 22.1 papunktis: 22.1. asmuo, įtariamas teisės akto pažeidimo padarymu, per paskutinius 5 metus yra padaręs teisės aktų, reguliuojančių finansų rinką, pažeidimą ir jam taikyta nors viena poveikio priemonė. Nustatant šios aplinkybės įtaką baudos didinimui vertinama, kiek ir kokių pažeidimų, už kuriuos anksčiau buvo taikytos poveikio priemonės, padaryta, kiek laiko praėjo nuo jų padarymo;	Lietuvos banko įstatymo 43 ³ straipsnio 9 dalyje pakartotinumai apibrėžtas konkrečiai – kaip tas pats pažeidimas, padarytas per 12 mėnesių nuo sprendimo įsigaliojimo dienos. Tuo tarpu Projekto 22.1 papunktyje numatoma gerokai platesnė asmens padėtį bloginanti aplinkybė – vertinamas bet koks per paskutinius 5 metus padarytas finansų rinką reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas, už kurį buvo taikyta poveikio priemonė. Nors ši aplinkybė formaliai nelaikoma pakartotinumu, jos poveikis baudos dydžiui yra panašus – ankstesnis pažeidimas tampa savarankišku pagrindu didinti baudą. Tokiu būdu išplečiamas tiek Lietuvos banko įstatyme pakartotinumui nustatytas laikotarpis, tiek ankstesnių pažeidimų, galinčių turėti neigiamos įtakos baudos dydžiui, apimtis. Be to, neaišku, nuo kurio momento skaičiuojamas	Naikinti Aprašo 22.1 papunktį: 22.1. asmuo, įtariamas teisės akto pažeidimo padarymu, per paskutinius 5 metus yra padaręs teisės aktų, reguliuojančių finansų rinką, pažeidimą ir jam taikyta nors viena poveikio priemonė. Nustatant šios aplinkybės įtaką baudos didinimui vertinama, kiek ir kokių pažeidimų, už kuriuos anksčiau buvo taikytos poveikio priemonės, padaryta, kiek laiko praėjo nuo jų padarymo;

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ TEIKIMO FORMA

		5 metų terminas ir ar gali būti vertinami sprendimai, kurie dar nėra galutiniai. Atsižvelgiant į tai, siūlome 22.1 papunkčio atsisakyti ir ankstesnių pažeidimų vertinimą kaip atsakomybę sunkinančią aplinkybę palikti Lietuvos banko įstatyme nustatytos pakartotinio taisyklės apimtyje.	
8	Aprašo 22.2 papunktis: 22.2. kitos finansų rinką reglamentuojančiuose įstatymuose nurodytos aplinkybės, kurios, vadovaujantis protingumo ir teisingumo principais, gali būti laikomos asmens padėti bloginančiomis aplinkybėmis.	Lietuvos banko įstatymo 43 ³ straipsnio 9 dalyje nustatytas konkretus atsakomybę sunkinančių aplinkybių sąrašas, o galimybė pripažinti kitas, įstatyme tiesiogiai nenurodytas aplinkybes numatyta tik atsakomybę lengvinančių aplinkybių atveju. Projekto 22.2 papunktis sudaro galimybę kitais įstatymuose nurodytais pagrindais pripažinti papildomas asmens padėti bloginančias aplinkybes, kurių kiekviena gali padidinti bazinį baudos dydį iki 10 proc. Toks neapibrėžtas baudą didinančių aplinkybių ratas mažina baudos apskaičiavimo nuspėjamumą ir sudaro galimybę asmens padėti bloginti remiantis aplinkybėmis, kurių Lietuvos banko įstatymas tiesiogiai nenumato. Jei įstatymų leidėjas yra aiškiai numatęs galimybę papildomai vertinti kitas lengvinančias aplinkybes, tai savaime nereiškia, kad analogiška galimybė turėtų būti numatyta ir asmens padėti bloginančių aplinkybių atveju.	Naikinti 22.2 papunktį: 22.2. kitos finansų rinką reglamentuojančiuose įstatymuose nurodytos aplinkybės, kurios, vadovaujantis protingumo ir teisingumo principais, gali būti laikomos asmens padėti bloginančiomis aplinkybėmis. Arba jį išdėstyti taip: 22.2. kitos finansų rinką reglamentuojančiuose įstatymuose nurodytos aplinkybės, kurios, vadovaujantis protingumo ir teisingumo principais, gali būti laikomos asmens padėti bloginančiomis aplinkybėmis. nurodytos aplinkybės, kurios pagal tuos įstatymus laikomos asmens atsakomybę sunkinančiomis ar jo padėti bloginančiomis aplinkybėmis.
9	Aprašo 26.1. papunktis: 26.1. jeigu Lietuvos bankui iki klausimo dėl poveikio priemonės taikymo svarstymo dienos yra pateikti duomenys, pagrindžiantys pažeidimo padarymu įtariamo asmens sunkią finansinę būklę (pavyzdžiui, yra nemokumo tikimybė), arba Lietuvos bankas tokius duomenis yra gavęs atlikdamas finansų rinkos arba grynųjų pinigų tvarkymo veiklos priežiūros funkciją ir apskaičiuotas	Palyginti su galiojančio Aprašo 18.1 papunkčiu, projekte reikalavimas sugriežtintas – vietoj duomenų apie „finansinę būklę“ reikalaujama duomenų apie „sunkią finansinę būklę (pavyzdžiui, yra nemokumo tikimybė)“. Toks aukštas slenkstis gali neapimti kitų reikšmingų finansinio pajėgumo atvejų, kai baudos dydis, nors ir nesukelia nemokumo tikimybės, gali reikšmingai pabloginti asmens finansinę būklę ar gebėjimą laikytis jam taikomų prudencinių reikalavimų. Tai ypač aktualu elektroninių pinigų ir mokėjimo įstaigoms, kurioms bauda gali turėti reikšmingos įtakos nuosavų lėšų ar kitų riziką	Aprašo 26.1. papunktis: 26.1. jeigu Lietuvos bankui iki klausimo dėl poveikio priemonės taikymo svarstymo dienos yra pateikti duomenys, pagrindžiantys pažeidimo padarymu įtariamo asmens finansinę būklę ir finansinį pajėgumą (pavyzdžiui, apskaičiuotas baudos dydis galėtų reikšmingai paveikti asmens gebėjimą laikytis jam taikomų riziką ribojančių normatyvų, nuosavų lėšų ar kitų

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ TEIKIMO FORMA

	baudos dydis, net įvertinus pagal Lietuvos banko įstatymo 43⁶ straipsnio nuostatas galimą baudos ar jos dalies mokėjimo išdėstymą, lemtų asmens nepajėgumą laiku sumokėti baudą, bauda mažinama. Į šią aplinkybę neatsižvelgiama, kai turima duomenų, kad asmens sunki finansinė būklė susijusi su jo veiksmis siekiant, kad būtų paskirta mažesnė bauda, arba yra kitų aplinkybių, dėl kurių baudos mažinimas remiantis šia aplinkybe nebūtų suderinamas su Aprašo 2 punkte nurodytais tikslais;	ribojančių normatyvų laikymuisi. Atsižvelgiant į tai, tikslinga 26.1 papunktyje vertinti ne tik sunkią finansinę būklę, bet ir platesnį asmens finansinį pajėgumą.	prudencinių reikalavimų) arba Lietuvos bankas tokius duomenis yra gavęs atlikdamas finansų rinkos arba grynųjų pinigų tvarkymo veiklos priežiūros funkciją ir apskaičiuotas baudos dydis, net įvertinus pagal Lietuvos banko įstatymo 43⁶ straipsnio nuostatas galimą baudos ar jos dalies mokėjimo išdėstymą, reikšmingai pablogintų asmens finansinę būklę ar finansinį pajėgumą, bauda mažinama. Į šią aplinkybę neatsižvelgiama, kai turima duomenų, kad asmens finansinė būklė susijusi su jo veiksmis siekiant, kad būtų paskirta mažesnė bauda, arba yra kitų aplinkybių, dėl kurių baudos mažinimas remiantis šia aplinkybe nebūtų suderinamas su Aprašo 2 punkte nurodytais tikslais.
10	Aprašo 26.4. papunktis: 26.4. jeigu apskaičiuotas baudos dydis, ypač atsižvelgiant į pažeidimo padarymu įtariamo asmens finansinį pajėgumą, yra toks mažas, kad neturėtų atgrasomojo poveikio, bauda didinama. Laikoma, kad apskaičiuotas skiriamos baudos dydis neturi atgrasomojo poveikio, jei apskaičiuotas baudos dydis fiziniam asmeniui yra mažesnis kaip 1 000 eurų, juridiniam asmeniui yra mažesnis kaip 5 000 eurų. Šiais atvejais skiriamos baudos dydis didinamas atitinkamai iki 1 000 eurų ir iki 5 000 eurų;	Pagal Apraše nustatytą baudos apskaičiavimo modelį baudos dydis nustatomas atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, maksimalų galimos skirti baudos dydį ir kitas Apraše nustatytas aplinkybes. Todėl vien tai, kad pritaikius šias taisykles apskaičiuotas baudos dydis yra mažesnis nei 1 000 Eur fiziniam asmeniui ar 5 000 Eur juridiniam asmeniui, savaime neturėtų būti pagrindas jį didinti. Mažas galutinis baudos dydis gali būti nulemtas skirtingų aplinkybių, įskaitant ir asmens finansinės veiklos mastą, todėl fiksuotos minimalios baudos nustatymas iš esmės pakeičia pagal Aprašo taisykles individualiai apskaičiuotą baudos dydį. Be to, automatinis baudos didinimas vien dėl to, kad apskaičiuotas dydis nesiekia nustatytos sumos, blogina asmens padėtį ir turėtų būti vertinamas itin atsargiai, atsižvelgiant į teismų praktikoje taikomus atsakomybės traukiamo asmens padėties apsaugos, atsakomybės individualizavimo ir proporcingumo principus.	Naikinti 26.4 papunktį: 26.4. jeigu apskaičiuotas baudos dydis, ypač atsižvelgiant į pažeidimo padarymu įtariamo asmens finansinį pajėgumą, yra toks mažas, kad neturėtų atgrasomojo poveikio, bauda didinama. Laikoma, kad apskaičiuotas skiriamos baudos dydis neturi atgrasomojo poveikio, jei apskaičiuotas baudos dydis fiziniam asmeniui yra mažesnis kaip 1 000 eurų, juridiniam asmeniui yra mažesnis kaip 5 000 eurų. Šiais atvejais skiriamos baudos dydis didinamas atitinkamai iki 1 000 eurų ir iki 5 000 eurų;

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ TEIKIMO FORMA

11	Aprašo III skyrius	Aprašas nenustato pareigos sprendime atskleisti baudos apskaičiavimo eigos. Nors Projekte nustatomas detalus trijų etapų baudos apskaičiavimo modelis, siūlome jo taikymą konkrečiu atveju atspindėti sprendime, nurodant, kokios aplinkybės ir kokia apimtimi turėjo įtakos galutiniam baudos dydžiui. Tai užtikrintų didesnę baudos apskaičiavimo skaidrumą ir nuspėjamumą bei leistų suprasti, kaip buvo nustatytas galutinis baudos dydis. Papildomai siūlome Lietuvos bankui paskelbti metodines gaires su nuasmenintais baudos apskaičiavimo pavyzdžiais.	Papildyti Aprašo III skyrių nauju punktu: Sprendime dėl baudos skyrimo nurodoma: pažeidimo sunkumo kategorija ir jos parinkimo motyvai, maksimalus galimos skirti baudos dydis, bazinis baudos dydis, kiekviena nustatyta atsakomybė lengvinanti, sunkinanti ar asmens padėtį gerinanti arba bloginanti aplinkybė ir jai priskirtas procentinis dydis, trečiuoju etapu atliktas baudos dydžio koregavimas ir jo motyvai bei galutinis baudos dydis.
12	Aprašo III skyrius	Lietuvos banko įstatymo 43 ³ straipsnio 10 dalyje nustatyta bazinio baudos dydžio riba, o Aprašo 9 punkte numatyta, kad maksimalus galimos skirti baudos dydis nustatomas vadovaujantis sankciją už atitinkamą pažeidimą nustatančiu įstatymu. Tačiau Projekte nėra aiškiai nustatyta, kad ir po antruoju bei trečiuoju etapais atliekamo baudos dydžio didinimo galutinis baudos dydis negali viršyti sankciją nustatančiame įstatyme įtvirtintos maksimalios baudos. Tai ypač aktualu taikant 26.3 papunktį, pagal kurį bauda didinama atsižvelgiant į neteisėtai gautas pajamas, kitokią turtinę naudą, išvengtus nuostolius ar padarytą žalą, tačiau aiški tokio didinimo riba nenustatyta. Siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklaus Aprašo taikymo, siūlome įtvirtinti galutinio baudos dydžio ribą.	Papildyti Aprašo III skyrių nauju punktu: Galutinis skiriamos baudos dydis negali viršyti už atitinkamą pažeidimą nustatančiame įstatyme nustatyto maksimalaus galimos skirti baudos dydžio.
13	Aprašo 1 priedo pastaba <...>skaičius<...>	Pažeidimo mastas 1 priede, be kita ko, vertinamas pagal absoliutų paveiktų asmenų skaičių („skaičius nedidelis / žymus / didelis“). Masinę mažmeninę veiklą vykdančioms įstaigoms (elektroninių pinigų ir mokėjimo įstaigoms, aptarnaujančioms šimtus tūkstančių ar milijonus klientų) net nedidelės apimties pažeidimas gali paveikti absoliučiai didelį asmenų skaičių. Dėl to pagal pobūdį ir reikšmingumą analogiškas pažeidimas didelę klientų bazę turinčiai įstaigai gali būti priskirtas aukštesnei sunkumo kategorijai	Aprašo 1 priedo pastaba: <...> skaičius ² <...> Vertinant pažeidimo mastą, atsižvelgiama ne tik į paveiktų asmenų skaičių, bet ir į jų dalį nuo bendro asmens klientų (paslaugų gavėjų) skaičiaus, paveiktos asmens veiklos ar operacijų apimtį, taip pat į šio masto reikšmę, atsižvelgiant į

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ TEIKIMO FORMA

		vien dėl jos veiklos masto. Be to, net ir pažeidimui apėmus didelę ar visą įstaigos klientų bazę, tai savaime neturėtų lemti jo priskyrimo sunkesnei kategorijai, jeigu konkretaus pažeisto reikalavimo ir jo nesilaikymo reikšmė, sukelta rizika bei galimi ar kilę padariniai yra nedideli. Pavyzdžiui, tam tikro duomens nesurinkimas vykdant KYC procedūras gali formaliai apimti visus įstaigos klientus, tačiau vien paveiktų klientų skaičius neparodo tokio pažeidimo pavojingumo, jeigu konkretaus duomens reikšmė ir jo nesurinkimo sukelta rizika yra nedidelė. Todėl pažeidimo mastas neturėtų būti vertinamas vien pagal absoliutų paveiktų asmenų skaičių – turėtų būti atsižvelgiama į jų dalį nuo bendro klientų skaičiaus, paveiktos veiklos apimtį ir, vertinant šiuos kriterijus kartu, konkretaus pažeidimo pobūdį, sukelta riziką bei padarinius.	pažeidimo pobūdį, sukelta riziką ir (ar) kilusius padarinius.
14	Aprašo 1 priedo pastaba	Aprašo 1 priede nustatyti pažeidimo sunkumo vertinimo kriterijai turi tiesioginę reikšmę baziniam baudos dydžiui, nes pagal juos pažeidimas priskiriamas nesunkaus, apysunkio, sunkaus arba labai sunkaus pažeidimo kategorijai. Tačiau atskiras sunkumo kategorijas apibūdinantys požymiai suformuluoti labai bendrai ir ne visais atvejais leidžia aiškiai atriboti vieną kategoriją nuo kitos. Pavyzdžiui, pažeidimo pobūdis apibūdinamas tokiomis sąvokomis kaip „reikšmingas“, „didelis“ nuokrypis ar reikalavimų nesilaikymas „iš esmės“, o pažeidimo mastas – „nedideliu“, „žymiu“ ar „dideliu“ paveiktų asmenų skaičiumi, tačiau nėra pakankamai aišku, kokie požymiai lemia perėjimą iš vienos sunkumo kategorijos į kitą. 1 priede iš tiesų vartojamos būtent tokios kategorijas skiriančios formuluotės. Labai sunkaus pažeidimo atveju vartojama formuluotė, kad esminių reikalavimų buvo nesilaikoma „iš esmės“. Aiškumo taip pat trūksta dėl priede pateikiamų pavyzdinių požymių reikšmės ir dėl skirtingų kriterijų tarpusavio santykio, kai pagal vieną kriterijų pažeidimas atitiktų vieną,	Patikslinti Aprašo 1 priedą, aiškiau atribojant atskiras pažeidimo sunkumo kategorijas ir, kur tai įmanoma bei tinkama, nustatant kiekybinius arba konkretesnius kokybinius jų atribojimo kriterijus. Taip pat aiškiau apibrėžti priede pateikiamų pavyzdinių požymių reikšmę ir jų tarpusavio vertinimą, kai skirtingi pažeidimo sunkumo kriterijai rodo skirtingas sunkumo kategorijas.

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ TEIKIMO FORMA

		o pagal kitą – kitą sunkumo kategoriją. Dėl tokio reguliavimo Lietuvos bankui paliekama plati vertinimo diskrecija, o rinkos dalyviams tampa sudėtinga iš anksto numatyti, kuriai sunkumo kategorijai konkrečiu atveju galėtų būti priskirtas pažeidimas. Tai ypač reikšminga atsižvelgiant į tai, kad nuo pirminio pažeidimo priskyrimo sunkumo kategorijai tiesiogiai priklauso bazinis baudos dydis. Todėl tikslinga 1 priede aiškiau atriboti atskiras sunkumo kategorijas, numatant, kur įmanoma ir tinkama, kiekybinius kriterijus, o kitais atvejais – konkretesnius kokybinius požymius ir jų vertinimo principus.	
Dėl Teisės akto pažeidimo pripažinimo mažareikšmiu tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos banko valdybos 2020 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 03-175 pakeitimo			
15	Aprašo 5.2. papunktis: 5.2. mažas teisės akto pažeidimo mastas. Lietuvos bankas, vertindamas šį mažareikšmiškumo požymį, be kita ko, atsižvelgs į dėl teisės akto pažeidimo paveiktų asmenų, kurių interesai buvo pažeisti arba buvo sukelta rizika juos pažeisti, skaičių (pavyzdžiui, paveikti vieno ar keleto asmenų interesai, pažeidimai apima nedidelę asmens veiklos dalį);“	Kaip ir Baudų apskaičiavimo aprašo atveju, mastas siejamas su absoliučiu paveiktų asmenų skaičiumi. Didelę klientų bazę turinčioms elektroninių pinigų ir mokėjimo įstaigoms tai reiškia, kad mažareikšmiškumo institutas praktiškai netaikomas, nes bet kuris sisteminis, net ir visiškai nereikšmingas nukrypimas paliečia daug klientų. Kriterijus turėtų atspindėti santykinį mastą.	Aprašo 5.2. papunktis: 5.2. mažas teisės akto pažeidimo mastas. Lietuvos bankas, vertindamas šį mažareikšmiškumo požymį, be kita ko, atsižvelgs į dėl teisės akto pažeidimo paveiktų asmenų, kurių interesai buvo pažeisti arba buvo sukelta rizika juos pažeisti, skaičių , jo santykį su bendru asmens klientų (paslaugų gavėjų) skaičiumi ir paveiktos asmens veiklos ar operacijų apimtį (pavyzdžiui, paveikti vieno ar keleto asmenų interesai, pažeidimai apima nedidelę asmens veiklos ar operacijų dalį arba nors paveikti visi klientai bei pažeidimas buvo nereikšmingas ir poveikis taip pat nereikšmingas, kt.) ..
16	Aprašo 5.3. papunktis: 5.3. teisės akto pažeidimas yra vienkartinis ir (arba) truko labai trumpai (pavyzdžiui, finansinės ar veiklos ataskaitos, informacija apie atsakingų darbuotojų ar kitų pareigybių paskyrimą	Pritariame sakinio „Lietuvos banko vertinimas <...> gali skirtis, priklausomai nuo konkretaus teisės akto pažeidimo“<...> išbraukimui – toks vertinimas mažino kriterijaus nuspėjamumą. Kartu siūlome nurodyti, kad 5.3 papunktyje pateikti pavyzdžiai yra nebaigtiniai ir neturėtų būti suprantami kaip griežtos kiekybinės ribos kitokio	Aprašo 5.3. papunktis: 5.3. teisės akto pažeidimas yra vienkartinis ir (arba) truko labai trumpai (pavyzdžiui, finansinės ar veiklos ataskaitos, informacija apie atsakingų darbuotojų ar kitų pareigybių paskyrimą pateikiama pavėluotai ne ilgiau

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ TEIKIMO FORMA

	pateikiama pavėluotai ne ilgiau kaip 5 darbo dienas ir toks pažeidimas per ne trumpesnį kaip vienų metų laikotarpį nustatomas tik vieną kartą); Lietuvos banko vertinimas, ar teisės akto pažeidimas turi šį mažareikšmiškumo požymį, gali skirtis, priklausomai nuo konkretaus teisės akto pažeidimo;	pobūdžio pažeidimams. Taip pat tikslinga pateikti bendresnį pavyzdį, apimantį atvejus, kai asmuo savo iniciatyva operatyviai nustato ir pašalina trumpai trukusį pažeidimą.	kaip 5 darbo dienas ir toks pažeidimas per ne trumpesnį kaip vienų metų laikotarpį nustatomas tik vieną kartą; Lietuvos banko vertinimas, ar teisės akto pažeidimas turi šį mažareikšmiškumo požymį, gali skirtis, priklausomai nuo konkretaus teisės akto pažeidimo taip pat kai asmuo savo iniciatyva operatyviai nustato ir pašalina trumpai trukusį pažeidimą).
17	Aprašo 5.4. papunktis: 5.4. teisės akto pažeidimas nesukėlė neigiamų padarinių arba jie yra nereikšmingi (pavyzdžiui, nereikšmingai paveikti vieno ar keleto asmenų interesai, pažeidimas neturėjo įtakos Lietuvos banko galimybėms vykdyti finansų rinkos ir grynųjų pinigų tvarkymo veiklos priežiūros funkciją). Lietuvos bankas, vertindamas šį mažareikšmiškumo požymį, be kita ko, atsižvelgs ne tik į materialius pažeidimo padarinius, bet ir į tai, kokių padarinių dėl teisės akto pažeidimo galėjo kilti;“	Papildymas, kad vertinama ir tai, „kokių padarinių dėl teisės akto pažeidimo galėjo kilti“, be papildomų kriterijų leidžia atsižvelgti ir į vien hipotetinius neigiamus padarinius. Tokiu atveju mažareikšmiškumo taikymas gali būti susiaurintas, nes tam tikra neigiamų padarinių galimybė gali būti įžvelgiama beveik bet kurio pažeidimo atveju. Todėl tikslinga vertinti ne teoriškai įmanomus, o pagrįstai tikėtinus padarinius, atsižvelgiant į konkrečias pažeidimo aplinkybes, asmens taikytas rizikos valdymo ir kontrolės priemones bei tai, ar pažeidimo sukelta rizika buvo laiku pašalinta.	Aprašo 5.4. papunktis: 5.4. teisės akto pažeidimas nesukėlė neigiamų padarinių arba jie yra nereikšmingi (pavyzdžiui, nereikšmingai paveikti vieno ar keleto asmenų interesai, pažeidimas neturėjo įtakos Lietuvos banko galimybėms vykdyti finansų rinkos ir grynųjų pinigų tvarkymo veiklos priežiūros funkciją). Lietuvos bankas, vertindamas šį mažareikšmiškumo požymį, be kita ko, atsižvelgs ne tik į materialius pažeidimo padarinius, bet ir į tai, kokių padarinių dėl teisės akto pažeidimo galėjo kilti; kokių padarinių dėl teisės akto pažeidimo buvo pagrįstai galima tikėtis, įvertinus konkrečias pažeidimo aplinkybes, asmens taikytas rizikos valdymo ir kontrolės priemones bei tai, ar pažeidimo sukelta rizika buvo laiku pašalinta;
18	Aprašo 6 punktas: 6. Lietuvos bankui nustačius, kad teisės akto pažeidimas yra mažareikšmis, asmeniui poveikio priemonės gali būti netaikomos, o taikomos kitos Lietuvos banko įstatyme ar finansų rinką reglamentuojančiuose teisės aktuose	Pritariame pakeitimui, kuriuo „poveikio priemonės gali būti netaikomos“ keičiama į „poveikio priemonės netaikomos“ – tai iš esmės padidina teisinį tikrumą ir suteikia mažareikšmiškumo institutui realią vertę. kartu atkreipiame dėmesį, kad išimtis suformuluota per plačiai: vien formalus atsakomybę sunkinančios aplinkybės nustatymas, nevertinant jos pobūdžio, reikšmingumo ir	Aprašo 6 punktas: 6. Lietuvos bankui nustačius, kad teisės akto pažeidimas yra mažareikšmis, asmeniui poveikio priemonės netaikomos, o taikomos kitos Lietuvos banko įstatyme ar finansų rinką reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytos priežiūros priemonės, išskyrus

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ TEIKIMO FORMA

	nustatytos priežiūros priemonės, išskyrus atvejį, kai yra bent viena Lietuvos banko įstatymo 43 ³ straipsnio 9 dalyje ar kitame finansų rinką reglamentuojančiame įstatyme nustatyta atsakomybė sunkinanti aplinkybė.	ryšio su konkrečiu pažeidimu, neturėtų savaime lemti poveikio priemonės taikymo. Priešingu atveju net ir nedidelę reikšmę konkrečiu atveju turinti sunkinanti aplinkybė panaikintų mažareikšmiškumo taikymo galimybę, nors pats pažeidimas pagal jo pobūdį, mastą ir padarinius būtų pripažintas mažareikšmiu.	atvejį, kai yra bent viena Lietuvos banko įstatymo 43 ³ straipsnio 9 dalyje ar kitame finansų rinką reglamentuojančiame įstatyme nustatyta atsakomybė sunkinanti aplinkybė ir, įvertinus šios aplinkybės pobūdį, reikšmingumą bei ryšį su nagrinėjamu teisės akto pažeidimu, jos buvimas pagrindžia poveikio priemonės taikymą. Lietuvos banko sprendime nurodomos aplinkybės, į kurias atsižvelgta taikant šią išimtį.
19	Aprašo nuostatos dėl procedūros (siūlomas naujas punktas)	Atsižvelgiant į tai, kad pagal siūlomą 6 punkto redakciją pažeidimo pripažinimas mažareikšmiu lemia poveikio priemonių netaikymą, siūlome papildomai apsvarstyti galimybę Apraše numatyti asmens teisę pateikti motyvuotą prašymą pripažinti pažeidimą mažareikšmiu ir Lietuvos banko pareigą tokį prašymą įvertinti bei dėl jo pasisakyti sprendime. Tai užtikrintų didesnę mažareikšmiškumo instituto taikymo aiškumą.	Papildyti nauju punktu: Asmuo, įtariamas teisės akto pažeidimo padarymu, gali pateikti Lietuvos bankui prašymą pripažinti teisės akto pažeidimą mažareikšmiu. Lietuvos bankas prašymą pripažinti teisės akto pažeidimą mažareikšmiu. Lietuvos bankas tokį prašymą įvertina ir dėl jo pasisako sprendime.